

วารสาร

วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา

Journal of Research and Vocational Education Development (JRVED)

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2569 Vol. 5 No.1 January - June 2026

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4

Institute of Vocational Education : Northeastern Region 4

วารสาร

วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา

Journal of Research and Vocational Education Development (JRVED)

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2569 Vol. 5 No. 1 January - June 2026

สารบัญ

นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวลำภู กรชนก สุตะพาหะ	1-14
รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ลฎาภา แสงทรัพย์	15-34
อิทธิพลของปัจจัยการยอมรับปัญญาประดิษฐ์แบบสนทนาต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ของ ผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชันซี ในจังหวัดยโสธร อานนท์ พัสตร, ยุพรัตน์ พัสตร, เข้มชาติ พงษ์พาน, ก้องกุล กุลแก้ว และจักรกฤษ ศรีวิเศษ	35-50
การพัฒนาและหาประสิทธิภาพเครื่องอัดกระดาษจากใบและขุยมะพร้าวด้วยระบบไฮดรอลิก ชนะ สุทธิประภา, ศักรินทร์ ไชยปัญญา และนุชจิรา วรรณสิทธิ์	51-66
การพัฒนาแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านอัจฉริยะโดยใช้ AI Chatbot เพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้เท่าทันปัญญาประดิษฐ์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีสายอาชีวศึกษา สุนันทา กลิพันธ์, วราภรณ์ สารวัน, เพชรรัตน์ บัวทุม, กฤษณ์ กนิษฐยาพร และพลอย ประทุมชาติ	67-82
การพัฒนาแบบการสอนโครงงานร่วมกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เชิงสร้างสรรค์ รายวิชาโครงงาน พรวิภา วงษ์พิทักษ์, นที จันทรเทียม, วุฒิไกร หนูคอนทราย, รุ่งวิรุณ โกมลิตธิพงศ์, ศักดิ์ศรี สุยะรา ปรัชญานันท์ ญาณเพิ่ม และสุริพร คีนดี	83-96
อิทธิพลของคุณภาพการบริการและอัตลักษณ์ท้องถิ่นต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว Generation Z ในจังหวัดศรีสะเกษ บุหพันธ์ อาสาสนา, ณัฏกมนต์ โตไทยะ และณัฐวุฒิ รอดพันธุ์	97-110
การศึกษากำลังรับแรงอัดของคอนกรีตชนิดไหลอัดแน่นด้วยตัวเองผสมเส้นใยเหล็กแบบตะขอ ธนวรรณ ธนศิริสกุลสิทธิ์, โกสินทร์ แข่งขัน, สมคิด สิ้นเดิม, พิธภัส ถาวรกุล และวสันต์ บุตรยศ	111-121
การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ร่วมกับการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านรายวิชาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่ออาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม พัฒน์นิดา บุญสนอง, ธนชน อินทจันทร์, สายฝน สารผล, พยุงศักดิ์ สบายใจ และวีรยา โนนจันทร์	122-136

รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC)
เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21
The Development of Vocational Learning Center Ubon Ratchathani
Vocational College Model (UVC) to Enhance the Competence of
Vocational Students Towards Entrepreneurs in the 21st Century

ลฎาภา แสงทรัพย์¹

วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี

Ladapa39655@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีวฯ 3) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีวฯ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีวฯ รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา ใช้แนวคิดทฤษฎีการบริหารเชิงระบบ (IPO) และการบริหารจัดการสมัยใหม่ (POLC) เป็นกรอบการวิจัย การวิจัยแบ่งเป็น 4 ตอน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 44 คน สถานประกอบการ จำนวน 7 คน ผู้เรียน จำนวน 98 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 153 คน ดำเนินการสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) สันทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม และแบบรายงาน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลวิจัยพบว่า

1) สภาพปัญหาการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 11 โครงการ

2) รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 3 องค์ประกอบ 11 โครงการได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า 1) หลักการ นโยบาย พัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) 2) คณะกรรมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) 3) คณะกรรมการพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ (ศูนย์การเรียนรู้อาชีวะ 11 ศูนย์ของแผนกวิชา) องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ ด้วยการบริหารจัดการสมัยใหม่ (POLC) ประกอบด้วย การวางแผน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนร่วมกับสถานประกอบการ 2) พัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการ การจัดองค์การ ได้แก่ 3) การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ 4) การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ ภาวะผู้นำ ได้แก่ 5) ส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านทักษะวิชาชีพ และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น การควบคุม ได้แก่ 6) แนวทางการประเมินผลการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต ประกอบด้วย 1) ศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) ครบวงจร 2) ผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองรูปแบบ ในภาพรวมมีความพึงพอใจ และความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินใช้รูปแบบ 4.1) ผู้เรียน จำนวน 826 คน ผ่านการประเมินสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษาของตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์พบว่า สรุปภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 90.05 4.2) ความพึงพอใจของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบ ภาพรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ มากที่สุด 4.3) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบ ภาพรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด 4.4) ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อรูปแบบ ภาพรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด 4.5) จำนวนความร่วมมือของสถานประกอบการหลังการใช้รูปแบบ เพิ่มขึ้นจำนวน 30 แห่ง 4.6) ผลสำเร็จเชิงรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้อาชีวะ 4.6.1) ภาพลักษณ์ (ผลิตภัณฑ์ ชื่อเสียงความเป็นมืออาชีพ) พบว่าหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มารับบริการ จำนวน 35 แห่ง ให้ความไว้วางใจในการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้อาชีวะ 4.6.2) รางวัลเชิดชูเกียรติจากสมาคมผู้สื่อข่าวและหน่วยงานราชการในจังหวัดอุบลราชธานี รายการ Five Focus ช่อง ททบ. 5 รายการตลาดไม่วาย By ทิวีสาน ช่อง NBT 4.6.3) การสร้างตราสินค้า (Brand) ของผลิตภัณฑ์จากศูนย์การเรียนรู้อาชีวะ จำนวน 11 ตราสินค้า (Brand) 4.6.4) จำนวนผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 98 คน ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จำนวน 70 คน เป็นผู้ประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีวะ, สมรรถนะผู้เรียน, ผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study of problems and guidelines of the development of vocational learning Center Ubon Ratchathani vocational college (UVC) to Enhance the Competence of Vocational Students Towards entrepreneurs in the 21st Century, 2) to create a management model for the development of vocational learning Center, 3) to apply the development of vocational learning center, and 4) to evaluate this model to development of vocational learning. The research methods were divided into four parts. The sampling group included 153 consists of 4 administrators, 44 teachers, 7 establishments and 98 students. The sample size was determined using Krejcie and Morgan. The sample was obtained by stratified sampling and simple random sampling methods. Discussion with a group of 7 experts, assessing the suitability and feasibility of the model and handbook of model by 5 experts, was obtained by selecting a specific purpose sampling. The research instruments for collecting data were questionnaires and reports. Percentage, average, standard deviation, and content analysis were used to analyze the data.

The findings were as follows:

1) The conditions of the development of vocational learning Center Ubon Ratchathani vocational college (UVC) to enhance the competence of vocational students towards entrepreneurs in the 21st century was overall average at middle level, and the and guidelines for the development of vocational learning Center Ubon Ratchathani vocational college (UVC) to enhance the competence of vocational students towards entrepreneurs in the 21st century were: college were consists of 3 components and 11 projects.

2) The created model had three components and 7 projects: policy for developing of vocational learning Center Ubon Ratchathani vocational college, a development of vocational learning Center committee, entrepreneurship incubator committee, a curriculum development for enhancing students competencies collaboration with entrepreneurs, developing collaborative learning management for teachers and trainers in the entrepreneurs, Managing collaborative networks, development of vocational learning Center with an information technology system towards entrepreneurship

incubation center, enhancing students' competencies through hard skills and soft skills, evaluation guidelines of vocational learning Center, vocational learning Center of Ubon Ratchathani vocational college and entrepreneurs in the 21st Century.

3) The experimental results found that the participants under the experimental project were satisfied with the pattern at the highest level, with knowledge and understanding at the highest level.

4) According to the evaluation results; 4.1) 826 student's competencies achievement has passed the criteria on the national qualifications' framework 2019 in knowledge, skills, ability on applied and responsibility, as well as desirable characteristics. The number of students who passed the assessment was 90.05%. 4.2) administrator and teachers' satisfaction and toward development of vocational learning center models were at the highest level. 4.3) Learner satisfaction was shown to be at the highest level. 4.4) Customer satisfaction was shown to be at the highest level. 4.5) The number of establishments that cooperated increased to 30 places. 4.6) The vocational learning center's Successful Outcomes 4.6.1) Images (products, reputation, and trust) discovered that thirty-five establishments and government, agencies trust for using the vocational learning center services. 4.6.2) Awards from the association of journalists and government agencies in Ubon Ratchathani, Five Focus channel 5 and Talad Mi wai by NBT channel 4.6.3) 11 Brands of products on the vocational learning center. 4.6.4) The vocational learning center can create and develop 98 learners' competency to achieve professional competency. Learners can use knowledge skills from preparation professional experience until they graduate. This project affects 70 learners to continue studying in higher level, and 28 learners can work in establishment and freelance.

Keywords: The development of vocational learning Center, Learner Competencies, Entrepreneurs in the 21st Century

1. บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องอันเป็นแรงผลักดันให้องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจำเป็นต้องเพิ่มขีดความสามารถและความยืดหยุ่นในการปรับตัว เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและบริบทของระบบที่

เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์, 2564) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลให้วิถีชีวิตและรูปแบบการแข่งขันเน้นการใช้ข้อมูลและความรู้ที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น บุคคลจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการแสวงหาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะ กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาที่ต้องเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานตามความต้องการของ ภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาศักยภาพแรงงานตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายอุตสาหกรรม 4.0 มุ่งเน้น การยกระดับคุณภาพแรงงานให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม ภายใต้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงและกลไกประชารัฐอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (ชุมพล คำเทียน และ พิชญาภา ยืนยาว, 2563)

ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นการปฏิวัติด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสังคมโลกาภิวัตน์ และเศรษฐกิจเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ความ ต้องการทักษะและความสามารถของบุคลากรในตลาดแรงงานแตกต่างไปจากเดิม เกิดความต้องการ ทักษะใหม่ๆในตลาดแรงงาน ได้แบ่งทักษะออกเป็นกลุ่มหลักๆ 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ทักษะการเรียนรู้และ นวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) 2) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร สื่อ และเทคโนโลยี (Information, Media, and Technology Skills) 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) 4) ทักษะด้านวิชาการพื้นฐาน (Core Subject Knowledge) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560) ได้สำรวจความต้องการสมรรถนะที่ภาคประกอบการและกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่มีความต้องการ 10 ลำดับ ดังนี้ 1) การมีวินัยในตนเอง (Self-discipline) 2) ความสามารถในการสื่อสาร (Communication Skills) และการใช้ Digital Technology 3) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) 4) ความยืดหยุ่นและ ความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) 5) ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Ability to Learn Independently) 6) การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล (Reasoned Decision-Making) 7) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) 8) การประยุกต์ใช้งาน (Application Skills) 9) การสะท้อนคิด กระบวนการคิดไตร่ตรองทวนสอบ (Reflective Thinking) และ 10) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) นอกจากนี้ ยังมีสมรรถนะอื่นที่ภาคประกอบการต้องการตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) ทักษะการทำงาน และความเชี่ยวชาญเฉพาะ 2) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สร้างระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา และ ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

อย่างไรก็ตามจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment) ปีการศึกษา 2565 ด้านการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และศูนย์การเรียนรู้ อาชีพทั้ง 11 ศูนย์ พบว่า มีจุดที่ควรพัฒนาคือ ด้านสถานศึกษาควรมีหลักการ นโยบาย และ คณะกรรมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน การพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันกับครูฝึกในสถานประกอบการ แนวทางการสร้าง

เครือข่ายความร่วมมือ และด้านผู้เรียน พบว่า ควรส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการในด้านทักษะวิชาชีพ และด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น แต่การดำเนินการของศูนย์การเรียนรู้อาชีพของแผนกวิชาแต่ละธุรกิจ ดังกล่าวยังไม่มีรูปแบบหรือศักยภาพในการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ดังนั้น วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานีจึงสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้กับผู้เรียน ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาและศูนย์การเรียนรู้อาชีพเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยมอบนโยบายให้แผนกวิชาได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพภายในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิชาชีพของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนมีแหล่งฝึกอาชีพฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะเป็นพื้นฐานในการประกอบการอาชีพอิสระหลังจากจบการศึกษา ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านวิชาชีพสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อรองรับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานีได้เล็งเห็นความสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา การสร้างผู้ประกอบการใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ที่ผ่านมาการบริหารสถานศึกษาตามภารกิจดังกล่าว ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีสมรรถนะสอดคล้องตามความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานอย่างแท้จริง จึงได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดตาม การบริหารเชิงระบบ (Input Process Output: IPO) ลัดวิก วอน เบอร์ทาเลนซ์ฟี (Ludwig Von Bertalanffy, 1972) 7) สมรรถนะผู้เรียนด้านวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560) 8) ผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 9) การจัดการสมัยใหม่ (POLC) ของ Allen L. A. (1958) ประกอบด้วย 1) Planning (การวางแผน) 2) Organizing (การจัดการองค์กร) 3) Leading (ภาวะผู้นำ) และ 4) Controlling (การควบคุม) 10) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ มาจัดทำองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นรูปแบบที่สามารถช่วยการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ มีความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ได้มาตรฐานระดับสากล

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21

2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21

3. วรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (สรุปด้วยกรอบแนวคิดการวิจัย)

โดยใช้แนวคิดตาม 1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 3) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 4) นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี 2567 – 2568 5) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปี 2567-2568 6) การบริหารเชิงระบบ (Input Process Output: IPO) 7) สมรรถนะผู้เรียนด้านวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560) 8) ผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 9) การจัดการสมัยใหม่ (POLC) ของ Allen L. A. (1958) ประกอบด้วย 1) Planning (การวางแผน) 2) Organizing (การจัดการองค์กร) 3) Leading (ภาวะผู้นำ) และ 4) Controlling (การควบคุม) 10) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบมาจัดทำองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ใน 3 องค์ประกอบ 11 โครงการ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย 1) หลักการ นโยบาย พัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) 2) คณะกรรมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) 3) คณะกรรมการพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ (ศูนย์การเรียนรู้อาชีว 11 ศูนย์ของแผนกวิชา) องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) ด้วยการบริหารจัดการสมัยใหม่ (POLC) ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) ได้แก่ 4) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนร่วมกับสถานประกอบการ 5) พัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการ การจัดองค์การ (Organization) ได้แก่ 6) การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ 7) การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

เชื่อมโยงศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ ภาวะผู้นำ (Leadership) ได้แก่ 8) ส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) และด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Soft Skills) การควบคุม (Controlling) ได้แก่ 9) แนวทางการประเมินผลการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Output) ประกอบด้วย 10) ศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) ครบวงจร 11) ผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21

3.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

3.2.1 ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21

3.2.2 ตัวแปรตาม คือ 1) สมรรถนะผู้เรียน ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2568 หลังการพัฒนารูปแบบฯ ระดับ ปวช.และ ปวส. 2) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน อาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 2.1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา 2.2) ผู้เรียน 2.3) ผู้รับบริการ 3) จำนวนผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำหรือประกอบอาชีพการเป็นผู้ประกอบการและศึกษาต่อ ปี พ.ศ. 2567-2568 4) จำนวนสถานประกอบการที่ลงนามความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี ปี พ.ศ.2567-2568 5) ผลสำเร็จเชิงรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) ปี พ.ศ. 2567- 2568 5.1) ภาพลักษณ์ (ผลิตภัณฑ์ ชื่อเสียง ความเป็นมืออาชีพ) 5.2) รางวัล เกียรติบัตรที่ได้รับในระดับชาติ 5.3) การสร้างตราสินค้า (Brand) ของผลิตภัณฑ์ของศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC)

3.3. ขอบเขตด้านสถานที่และเวลา

วิทยาลัยศึกษาอุบลราชธานีใช้ระยะเวลาในการทดลองดำเนินการในปีการศึกษา 2567

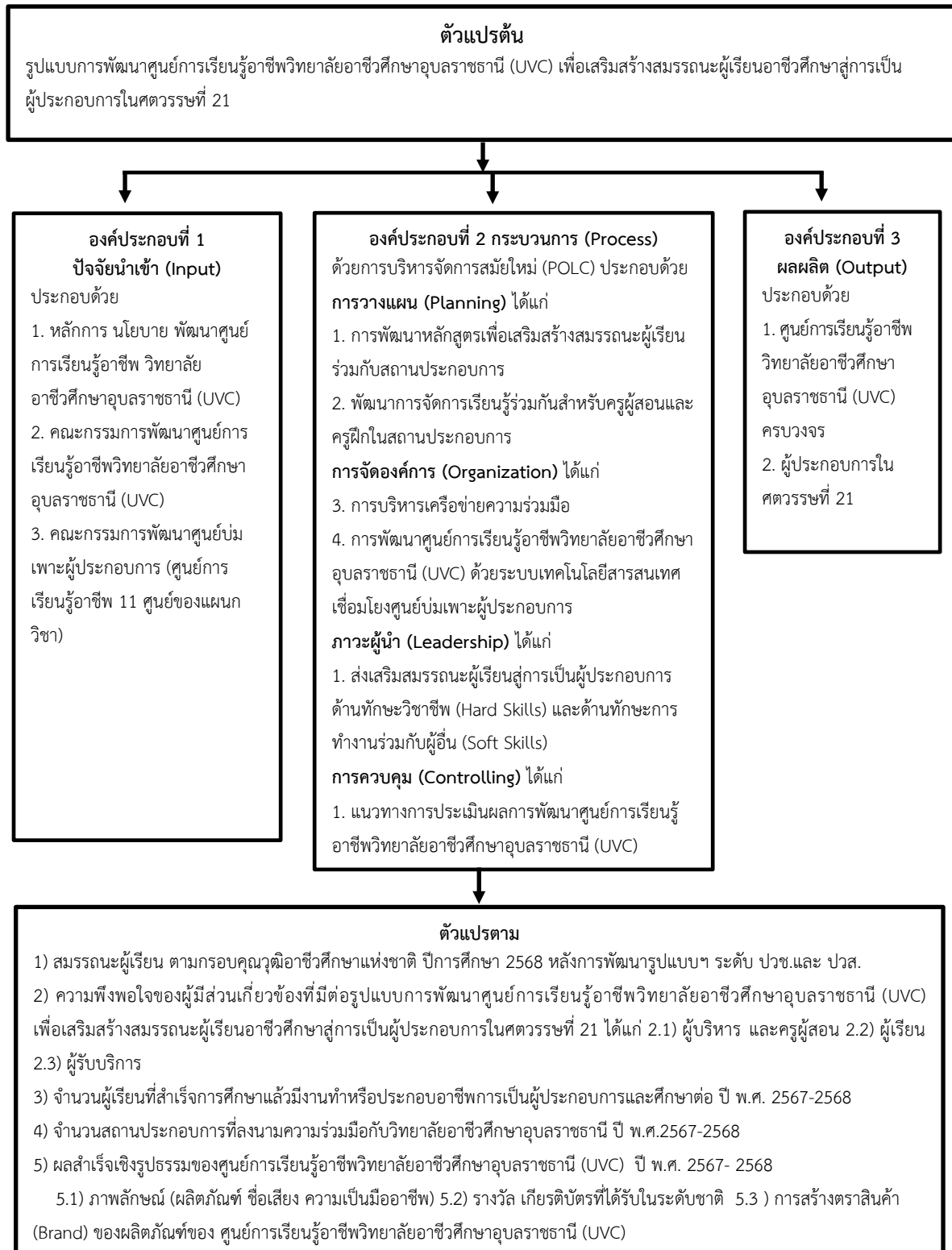
4. กรอบแนวคิดการวิจัย/แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ตามขั้นตอนและวิธีการอย่างเป็นระเบียบแบบแผน ดังกรอบแนวคิดที่แสดงดังภาพที่ 1

หลักการ แนวคิด ทฤษฎี

- 1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 3) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 4) นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี 2567 – 2568 5) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปี 2567-2568 6) การบริหารเชิงระบบ (Input Process Output: IPO) 7) สมรรถนะผู้เรียนด้านวิชาชีพ 8) ผู้ประกอบการ ในศตวรรษที่ 21 9) หลักการบริหารสมัยใหม่ (Planning Organizing Leading Controlling: POLC) 10) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

ภาพที่ [1] กรอบแนวคิดการวิจัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) และครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี จำนวน 86 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 90 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง และแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพ โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบ ด้วยแบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิได้มาโดยเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบภายใต้ 3 องค์ประกอบ 11 โครงการ ดังนี้ โครงการที่ 1-3 ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และสถานประกอบการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน โครงการที่ 4 ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และสถานประกอบการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 46 คน โครงการที่ 5 ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน สถานประกอบการ และผู้เรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 127 คน โครงการที่ 6 ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และสถานประกอบการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 46 คน โครงการที่ 7 ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และสถานประกอบการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 คน โครงการที่ 8 ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน สถานประกอบการ และผู้เรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 127 คน โครงการที่ 9-11 ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และสถานประกอบการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 คน

ตอนที่ 4 ประเมินผลจากการใช้รูปแบบ ดังนี้ ฉบับที่ 31 แบบรายงานสมรรถนะผู้เรียน ด้านคุณธรรม จากแบบรายงาน งานทะเบียน จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ฉบับที่ 32 แบบรายงานสมรรถนะผู้เรียน ด้านความรู้ จากแบบรายงาน งานทะเบียน ฉบับที่ 33 แบบรายงานสมรรถนะผู้เรียน ด้านทักษะ จากแบบรายงาน งานทะเบียน ฉบับที่ 34 แบบรายงานสมรรถนะผู้เรียน ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ จากแบบรายงาน งานทะเบียน ฉบับที่ 35 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อการใช้รูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ฉบับที่ 36 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ผู้เรียน ฉบับที่ 37 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการใช้รูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ผู้รับบริการ ฉบับที่ 38 แบบรายงานจำนวนผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำหรือประกอบอาชีพการเป็นผู้ประกอบการและศึกษาต่อ ผู้ให้ข้อมูล งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ฉบับที่ 39 แบบรายงานจำนวนสถานประกอบการที่ลงนามความร่วมมือ ผู้ให้ข้อมูล งานความร่วมมือ ฉบับที่ 40 แบบ

รายงานผลสำเร็จเชิงรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้อาชีพ ผู้ให้ข้อมูล งานส่งเสริมผลผลิตการค้า และประกอบธุรกิจ

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

5.2.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน จำนวน 40 ฉบับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพฯ ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 2 พัฒนา (Development: D1) สร้างรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ สร้างรูปแบบเครื่องมือ ฉบับที่ 4 สังเคราะห์องค์ประกอบ ฉบับที่ 5 ยกร่างรูปแบบ ฉบับที่ 6 ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ฉบับที่ 7 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฉบับที่ 8 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลุ่ม

ตอนที่ 3 วิจัย (Research: R2) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 จำนวน 22 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 9,11,13,15,17,19,21,23,25,27,29, แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 11 โครงการ ฉบับที่ 10,12,14,16,18, 20,22,24,26,28,30, แบบประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 11 โครงการ

ตอนที่ 4 พัฒนา (Development: D2) ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 จำนวน 10 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 31 แบบรายงานสมรรถนะผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ฉบับที่ 32 แบบรายงานสมรรถนะผู้เรียนด้านความรู้ ฉบับที่ 33 แบบรายงานสมรรถนะผู้เรียนด้านทักษะ ฉบับที่ 34 แบบรายงานสมรรถนะผู้เรียนด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ฉบับที่ 35 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อการใช้รูปแบบ ฉบับที่ 36 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบ ฉบับที่ 37 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการใช้รูปแบบ ฉบับที่ 38 แบบรายงานจำนวนผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำหรือประกอบอาชีพการเป็น

ผู้ประกอบการและศึกษาต่อ ฉบับที่ 39 แบบรายงานจำนวนสถานประกอบการที่ลงนามความร่วมมือ ฉบับที่ 40 แบบรายงานผลสำเร็จเชิงรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้อาชีพ

5.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดำเนินการดังนี้

1) เครื่องมือฉบับที่ 1 ฉบับที่ 3 ฉบับที่ 4 ฉบับที่ 5 เป็นแบบวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือด้วยตนเอง

2) แบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 26 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 9-30, ฉบับที่ 35,36,37 ทำการศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามแต่ละฉบับให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา หาค่าความสอดคล้อง (IOC) และพิจารณาเรื่องข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 พบว่า ทุกรายการมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีบริบทใกล้เคียง นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นสูงกว่า 0.70 ทุกฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.975 ฉบับที่ 9 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.935 ฉบับที่ 10 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.928 ฉบับที่ 11 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.885 ฉบับที่ 12 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.939 ฉบับที่ 13 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.841 ฉบับที่ 14 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.838 ฉบับที่ 15 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.837 ฉบับที่ 16 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.768 ฉบับที่ 17 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.805 ฉบับที่ 18 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.749 ฉบับที่ 19 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.781 ฉบับที่ 20 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.794 ฉบับที่ 21 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.897 ฉบับที่ 22 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.881 ฉบับที่ 23 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.822 ฉบับที่ 24 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.898 ฉบับที่ 25 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.894 ฉบับที่ 26 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.847 ฉบับที่ 27 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.908 ฉบับที่ 28 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.880 ฉบับที่ 29 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.926 ฉบับที่ 30 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.920 ฉบับที่ 35 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.954 ฉบับที่ 36 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.876 ฉบับที่ 37 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.925

3) เครื่องมือจำนวน 7 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 31-34 และ ฉบับที่ 38-40 เป็นแบบรายงานข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสร้างเป็นผู้สร้างเครื่องมือด้วยตนเอง

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทุกฉบับได้รับคินครบ สำหรับการบันทึกข้อมูลสนทนากลุ่มผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจดบันทึกข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลจากการเสนอแนะ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง

1) สอบถามเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (Likert' Scale Type) ซึ่งมีความหมาย

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การแปลความหมาย โดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การแปลความหมาย โดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การแปลความหมาย โดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. ผลการวิจัย

6.1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. สภาพปัญหาการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 11 โครงการ โดยรวมและรายด้านดังตารางที่ 1

ตารางที่ [1] สรุปค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติและองค์ประกอบสภาพปัญหาการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม ($n = 90$)

องค์ประกอบที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	ปัจจัยนำเข้า (Input)	3.46	0.38	ปานกลาง
2	กระบวนการ (Process)	3.45	0.40	ปานกลาง
3	ผลผลิต (Output)	3.39	0.41	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.43	0.39	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัญหาการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$, $S.D.=0.39$) และผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ได้ 3 องค์ประกอบ 11 โครงการ

2. รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 3 องค์ประกอบ 11 โครงการได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า 1) หลักการ นโยบาย พัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) 2) คณะกรรมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) 3) คณะกรรมการพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ (ศูนย์การเรียนรู้อาชีพ 11 ศูนย์ของแผนกวิชา) องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ ด้วยการบริหารจัดการสมัยใหม่ (POLC) ประกอบด้วย การวางแผน ได้แก่ 4) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนร่วมกับสถานประกอบการ 5) พัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

สำหรับครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการ การจัดองค์การ ได้แก่ 6) การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ 7) การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ ภาวะผู้นำ ได้แก่ 8) ส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านทักษะวิชาชีพ และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น การควบคุม ได้แก่ 9) แนวทางการประเมินผลการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต ประกอบด้วย 710 ศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) ครบวงจร 11) ผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 พบว่า ความพึงพอใจและความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ภายใต้การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม มีความพึงพอใจ และความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินใช้รูปแบบ 4.1) ผู้เรียน จำนวน 826 คน ผ่านการประเมินสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษาของตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ด้านความรู้ ด้านทักษะด้านการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์พบว่า สรุปภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 90.05 4.2) ความพึงพอใจของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบ ภาพรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด 4.3) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบ ภาพรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด 4.4) ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อรูปแบบ ภาพรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด 4.5) จำนวนความร่วมมือของสถานประกอบการหลังการใช้รูปแบบ เพิ่มขึ้นจำนวน 30 แห่ง 4.6) ผลสำเร็จเชิงรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้อาชีว 4.6.1) ภาพลักษณ์ (ผลิตภัณฑ์ ชื่อเสียงความเป็นมืออาชีพ) พบว่าหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มารับบริการ จำนวน 35 แห่ง ให้ความไว้วางใจในการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้อาชีว 4.6.2) รางวัลเชิดชูเกียรติจากสมาคมผู้สื่อข่าวและหน่วยงานราชการในจังหวัดอุบลราชธานี รายการ Five Focus ชื่อง่ ททบ. 5 รายการตลาดไม่วาย By ทิวีสาน ชื่อง่ NBT 4.6.3) การสร้างตราสินค้า (Brand) ของผลิตภัณฑ์จากศูนย์การเรียนรู้อาชีว จำนวน 11 ตราสินค้า (Brand) 4.6.4) จำนวนผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 98 คน ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จำนวน 70 คน เป็นผู้ประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

7. อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารและครูยังไม่เข้าใจและยังไม่เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีวเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัย ของจิตโสมนัส ชัยวงษ์ (2563) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารศูนย์การเรียนรู้เพื่อการค้า (Trade Learning Center: TLC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนเป็นผู้ประกอบการ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารศูนย์เรียนรู้เพื่อการค้า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ใน 3 องค์ประกอบ 11 โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 ผลิตและพัฒนากำลังคนสายอาชีพให้เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพและสมรรถนะสูง ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ เสริมสร้างและขยายภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการระดมทรัพยากร และยกระดับคุณภาพการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสูงขึ้น และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ของวรวัต กิตติวงศ์ (2566) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและแนวทางการบริหารศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการบริหาร 5) ผลลัพธ์ 6) แนวทางการประเมิน

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 3 องค์ประกอบ 11 โครงการ ผ่านการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีวเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 โดยการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ การเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนได้ดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ด้านความรู้ ด้านทักษะปฏิบัติ ทักษะการคิด ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้

และความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) และตามแนวคิดของตามแนวคิดของแมคเคลแลนด์ (McClelland) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะมี 5 ส่วนคือ 1) ความรู้ คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น 2) ทักษะ (Skills) คือสิ่งที่ต้องการให้ทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) คือเจตคติค่านิยม 4) บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) คือสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น และ 5) แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitude) คือพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จ และสอดคล้องกับสำนักมาตรฐานอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562) ที่ได้กำหนดสมรรถนะของหลักสูตรวิชาชีพ โดยสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนหลักจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรซึ่งจะต้องมีความรู้ด้านสมรรถนะวิชาชีพ สมรรถนะการปฏิบัติงาน และสมรรถนะด้านการจัดการ ซึ่งครอบคลุมทั้งทักษะทางเทคนิคความสามารถในการทำงานในสถานการณ์จริงและทักษะที่จำเป็นต่อการเป็น สอดคล้องกับณัฐพล ประดิษฐ์ผลเลิศ (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นผู้ประกอบการใหม่ (Start-Up) มี 5 ตัวแปรย่อยทางด้านศักยภาพการดำเนินธุรกิจ คือ มุ่งมั่นในความสำเร็จ ทำงานเชิงรุก จริยธรรมในการดำเนินงาน เผชิญหน้ากับความเสี่ยง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องไม่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันโดยมีทฤษฎีสันับสนุนเหตุผลสำคัญที่ผู้ประกอบการจะต้องทำความเข้าใจและดำเนินการอย่างถูกวิธี

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินการตามโครงการทดลองใช้รูปแบบ ซึ่งแต่ละโครงการดำเนินการครอบคลุมวิธีการแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบ เป็นโครงการที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยเฉพาะสถานประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตโสมนัส ชัยวงษ์ (2563) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารศูนย์การเรียนรู้เพื่อการค้า (Trade Learning Center: TLC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนเป็นผู้ประกอบการ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจ ของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลอง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ จินดาแจ้ง (2562) ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนกลุ่มอาชีพอาหารและโภชนาการ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อการเป็นผู้ประกอบการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการทดลองใช้รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้าร่วม

กิจกรรมภายใต้โครงการทดลองรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โครงการที่ใช้ทดลองรูปแบบที่พัฒนาขึ้นทั้ง 11 โครงการ เป็นโครงการที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับองค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งเน้นการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ จินดาแจ้ง (2562) รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน กลุ่มอาชีพอาหารและโภชนาการ หลักสูตรวิชาชีพพระยาสันเพื่อการเป็นผู้ประกอบการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการทดลองใช้รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 4.1) ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์สมรรถนะผู้เรียน ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สรุปภาพรวมจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเข้ารับการประเมิน จำนวน 826 คน ผ่านการประเมินในภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบของรูปแบบและโครงการสำหรับการใช้รูปแบบหรือทดลองใช้รูปแบบมีความเหมาะสม มีขั้นตอนกระบวนการพัฒนารูปแบบอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน การสร้างรูปแบบ การนำรูปแบบไปทดลองใช้ และการประเมินผลการใช้รูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สตรีกแลนด์ (Strickland, 2006) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบมี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา การนำไปทดลองใช้ และการประเมินผล ซึ่งเรียกว่า DDIE Model และสอดคล้องกับ เมียสัน และคีตอวรี (Meason and Kheduorri, 1995) ที่ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบประกอบด้วย 1) รวบรวมปัญหา 2) สร้างรูปแบบ 3) ทดสอบรูปแบบ 4) การนำรูปแบบไปใช้ และ 5) การปรับปรุงรูปแบบ 4.2) ผลการศึกษาคำพึงพอใจของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้รับบริการที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีววิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี (UVC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของจูลี ทัพวงษ์ ปวีริศาจรดล และนภาพรณ์ ธัญญา (2567) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการของวิทยาลัยเทคนิคบางแสน พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบ ภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัย ของทวีวัฒน์ รื่นรวย (2565) ได้ศึกษากลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มคุณภาพผู้เรียน ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ วิทยาลัยการอาชีพบรรพตพิสัย

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้สถานศึกษาที่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะดำเนินการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ และด้านสมรรถนะวิชาชีพ ซึ่งเป็นทักษะความสามารถเฉพาะทางในแต่ละสาขาวิชาชีพ

2) การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการโดยใช้สถานประกอบการเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

9. บรรณานุกรม

- จิตโสมนัส ชัยวงษ์. (2563). รูปแบบการบริหารศูนย์การเรียนรู้เพื่อการค้า (Trade Learning Center: TCL) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนเป็นผู้ประกอบการ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา. งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา.
- จรี ทพวงษ์ ปวีศาจรตล และนภาพรณ ธิญญา. (2567). รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ของวิทยาลัยเทคนิคบางแสน. วารสารพุทธจิตวิทยา, 9(1): 37-50.
- ชุมพล คำเทียน และ พิษญาภา ยืนยาว. (2563). สมรรถนะครูผู้สอนอาชีวศึกษาด้านนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุค 4.0. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. ครั้งที่ 12 (9-10 กรกฎาคม 2563): 2837-2845.
- ณัฐพล ประดิษฐ์ผลเลิศ. (2560). Start Up คิดให้ดังทำให้รวย. กรุงเทพฯ: โม่เมนตัม.
- ทวีวัฒน์ รื่นรอย. (2565). กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มคุณภาพผู้เรียน ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ วิทยาลัยการอาชีพบรรพตพิสัย. วารสารวิชาการT-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3, 6(11), 122-136.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580). เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก หน้า 1-74. ประกาศใช้ 13 ตุลาคม 2561.

- วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี. (2566). รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2565 (Self-Assessment Report: SAR). แผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2562. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2562). หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุชาติ จินดาแจ้ง. 2562. รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน กลุ่มอาชีพอาหารและโภชนาการ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อการเป็นผู้ประกอบการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี. งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี
- McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than intelligence. *American Psychologist*, 28(1), 1-14.
- Meason, Michael H. and Khedouri, Franklin. (1985). *Management: Individual and Organizational Effectiveness*. New York: Harper & Row.

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4

Institute of Vocational Education : Northeastern Region 4

สอบถามเพิ่มเติม

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4

632 หมู่ 4 ตำบลบึงไผ่ อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอุบลราชธานี 34190

Tel : 045-210-691 Website : www.iven4.ac.th